

POSTANOWIENIE

24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Trzebiatowski

na posiedzeniu niejawnym 24 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Ł. B.
przeciwko Województwu
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Ł. B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 8 listopada 2023 r., I ACa 418/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Ł. B. na rzecz Województwa kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powodowi odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje r.pr. K. Z. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

(M.K.)

UZASADNIENIE

Powód Ł. B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 8 listopada 2023 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, jak i potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, a także występowaniem istotnego zagadnienia prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania aż na trzech spośród wyżej wymienionych przesłanek, tj. na pierwszej, drugiej i czwartej.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), jak również w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - niepubl.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie

jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - niepubl.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.).

Skarżący przedstawioną w skardze problematykę ujął w pytaniu: „Czy otrzymanie przez właściciela (współwłaściciela) nieruchomości decyzji organu administracyjnego nakazującej wykonanie czynności zabezpieczających w związku z aktywowaniem się na skutek powodzi osuwiska na tej nieruchomości, implikuje powinność poszukiwania przez tego właściciela podmiotu odpowiedzialnego za powstanie tego osuwiska na nieruchomości i czy ww. fakt może uruchamiać bieg terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych tego właściciela i jego następców prawnych w postępowaniu cywilnym z art. 442¹ § 1 k.c. - w sytuacji, gdy z ww. decyzji organu nie wynika, który podmiot ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę spowodowaną aktywowaniem się na skutek powodzi osuwiska na ww. nieruchomości”.

Co się tyczy pierwszej z powołanych podstaw kasacyjnych, to przedstawione przez Skarżącego pytanie nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego. Przede wszystkim kwestia objęta w/w pytaniem odnosi się wprost do stanu faktycznego niniejszej sprawy – przez co nie ma charakteru abstrakcyjnego. Ponadto uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej, wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu. Wniosek ten nie wskazuje na to, że przepisy dotyczące przedstawionej w nim kwestii nie doczekały się wykładni albo że niejednolita

wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego wyręcznie w taki zadaniu strony skarżącej, w tym domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia SN z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - niepubl.).

Ubocznie należy zauważyć, że Sąd Najwyższy wyjaśniał, iż zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. nie chodzi o zdobycie przez poszkodowanego całkowicie pewnej wiedzy o dwóch podstawowych elementach współkształtujących odpowiedzialność odszkodowawczą. Prowadziłoby to bowiem do subiektywizacji tych przesłanek i oceniania ich wyłącznie z punktu widzenia stanu świadomości poszkodowanego, co jest w naszym systemie prawnym niedopuszczalne. Dlatego też przyjmuje się na ogół zgodnie, że bieg przedawnienia terminu liczonego *a tempore scientiae*, jak to ma miejsce w wypadku terminu z art. 442¹ § 1 k.c., rozpoczyna się od otrzymania przez poszkodowanego takich informacji, które oceniając obiektywnie, pozwalają z wystarczającą dozą prawdopodobieństwa przypisać sprawstwo szkody konkretnemu podmiotowi (zob. wyrok SN z 7 kwietnia 2016 r., II CSK 442/15, niepubl.).

Co się z kolei tyczy drugiej z powołanych podstaw kasacyjnych, to powołując się na przesłankę potrzeby wykładni przepisów, Skarżący wskazał, że w niniejszej sprawie istnieje potrzeba wykładni art. 75 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 ze zm., dalej: u.p.w.) w brzmieniu obowiązującym w 2010 r. Wbrew twierdzeniom Skarżącego z analizy uzasadnień orzeczeń sądów obu instancji nie wynika potrzeba wykładni powołanych wyżej przepisów. Poruszona w tym zakresie problematyka nie ma wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Należy przypomnieć, że Sąd uznał za przedawnione roszczenie odszkodowawcze dotyczące utraty wartości działki powoda wskutek jej zalania w latach 2009-2010. Natomiast roszczenie odszkodowawcze dotyczące nałożonych kar w postępowaniu administracyjnym oraz kosztów nakazanej rozbioru budynku gospodarczego zostało uznane za bezzasadne wobec związania sądu ostateczną decyzją administracyjną – a to

z racji tego, że postępowanie cywilne nie może zmierzać do unicestwienia skutków takiej decyzji.

Natomiast w zakresie trzeciej podstawy kasacyjnej w ramach przedmiotowej sprawy należy wyjaśnić, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, po pierwsze, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz, po drugie, argumentacji wykazującej, że w istocie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie SN z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

Przenosząc powyższe założenia do oceny niniejszej skargi kasacyjnej, pozostaje stwierdzić, że Skarżący wskazał na oczywistą zasadność swojej skargi kasacyjnej, jednak treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Sąd Najwyższy nie dopatrył się takiego naruszenia powołanych przepisów, które byłoby widoczne *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Zresztą uzasadnienie wniosku dotyczące tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się w rzeczywistości do kwestionowania oceny materiału dowodowego i ustaleń faktycznych. W związku z tym należy zaś przypomnieć, iż stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, że w tej sprawie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały wykazane w sposób właściwy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.K.)

[r.g.]